

JAARVERSLAG 2023

INHOUDSOPGAVE

JAARVERSLAG 2023	1
INHOUDSOPGAVE	2
ALGEMENE INFORMATIE	3
RECHTSPERSOON	3
ADRES	3
DOEL	3
BESTUUR	3
BELONINGSBELEID	3
ACTIVITEITEN IN 2023	4
ONDERZOEK	4
OVERIGE ACTIVITEITEN	5
IMMA STATUS VOOR DE AZOREN	6
BELEIDSPLAN 2024	6
INLEIDING	6
DOELSTELLING- UITWERKING	6
ACTIVITEITEN	6
FINANCIERING	7
TOEKOMSTIGE ACTIVITEITEN	9
FINANCIËLE INFORMATIE	9
FINANCIËEL BELEID	9
GRONDSLAG	10
BALANS	11
TOELICHTING	11
BATEN EN LASTEN	12
TOELICHTING	13
NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN	15
BEHEERSKOSTEN VERSUS DIRECTE KOSTEN	15

**NOVA ATLANTIS
FOUNDATION**

Algemene informatie

Rechtspersoon

Stichting Nova Atlantis is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 37101348 en RSIN 812720416. De stichting is opgericht op 4 April 2002.

Adres

Dr. Ramaerlaan 5
1901 KV Castricum

<https://nova-atlantis.org>

info@nova-atlantis.org

Doel

Het doel van Nova Atlantis is de bescherming van de wateren rondom de Azoren. Classificatie van deze wateren als *Marine Protected Area* zou een majeure stap zijn om deze doelstelling te behalen. Wij dragen daaraan bij door (langetermijn)data over de ecologie van de zeezoogdieren in dit gebied te verzamelen, te analyseren en beschikbaar te stellen aan lokale belanghebbenden, zoals de lokale autoriteiten, de wetenschappelijke gemeenschap en non-gouvernementele organisaties actief in milieubescherming, alsmede door lobbywerk.

Onze focus is op walvisachtigen die resident zijn, of geregelde bezoekers zijn van de Azoren. Het onderzoek naar de sociale structuur, het gedrag en de ecologie van Risso's dolfinen heeft onze specifieke aandacht. Onze doelstellingen worden verder ondersteund door de educatie van (biologie)studenten via het aanbieden van stageplekken, en door het bevorderen van het algemene bewustzijn via sociale media, en door presentaties (o.a. bij internationale conferenties), films en het organiseren van workshops.

Bestuur

Gedurende 2023 was de bestuursamenstelling als volgt:

Liesbeth Feikema (voorzitter)	sinds 23-02-2016
Caroline van der Mark (tot 22-09-2023)	sinds 27-10-2021
Reinier Hietink	sinds 27-10-2021
Pieter van der Harst (secretaris/penningmeester)	sinds 23-02-2016

Beloningsbeleid

Nova Atlantis heeft geen werknemers, en betaalt geen salaris of soortgelijke uitkering aan haar bestuursleden, stagiaires, vrijwilligers of aan anderen.

Kosten die rechtsreeks gerelateerd zijn aan de activiteiten van Nova Atlantis (zoals brandstof, onderhoud en reparaties, belastingen en verzekeringen van de auto en de boten, internettoegang op het onderzoeksstation, elektriciteit, water, inhuur van whale-watch boten en noodzakelijke reiskosten) worden

vergoed. Daarnaast is in 2023 een vrijwilligersvergoeding toegekend aan de onderzoeksdirecteur binnen de hiervoor geldende fiscale regels. Voor meer detail verwijzen we naar het Financieel Jaarverslag.

Activiteiten in 2023

Onderzoek

Het veldwerkseizoen in 2023 was korter dan het jaar daarvoor en liep van 25 mei tot 7 september, in totaal 105 dagen (2022: 147 dagen). We besteedden 385 uren aan land- en zee-observaties, 29% minder dan in 2022. Het aantal dieren dat we telden vanaf land, daalde met 62%, na een verdrievoudiging in 2022. Deze daling was, evenals de stijging in 2022, toe te schrijven aan de kleine soorten, die vaak in grote groepen voorkomen, en die 89% van de waarnemingen vertegenwoordigden (2022: 90%).

We zagen 148 groepen met Risso's dolfijnen vanaf land (een daling van 55%), met een totaal aantal dieren van 1.264 (-58%). Ook op zee daalde het aantal waarnemingen van Risso's dolfijnen: we telden 107 groepen (-48%) met 1.250 individuen (-51%). Daarmee is het aantal waarnemingen van deze soort sterker gedaald dan verklaard kan worden uit het kortere veldwerkseizoen en het lagere aantal observatie-uren. Het aantal pasgeboren kalfjes was met twee de helft van vorig jaar, afkomstig van voor ons onbekende moeders. Ook nam, net als in de afgelopen jaren, de variatie verder af: we zagen keer op keer dezelfde groepen (met vooral mannetjes). Het lage aantal pasgeboren kalfjes dat we de laatste jaren hebben gezien, is, zeker gezien de hoge sterfte (>50%), een bron van zorg: voor het behoud van de populatie is een gezonde aanwas nodig. Het is niet duidelijk of de afgenomen variatie en het lage aantal pasgeboren kalfjes te wijten zijn aan een geleidelijke verschuiving van het leefgebied van de residente Risso's dolfijnen naar gebieden buiten ons onderzoeksgebied, of dat de gehele populatie aan het krimpen is. We hopen hierop een deel van het antwoord te krijgen door het plaatsen van satellietzenders. Daarmee willen we ook inzicht krijgen in de distributiepatronen van grienden, die in de afgelopen jaren juist flink in aantallen gestegen zijn (zie verderop onder Beleidsplan/Toekomstige activiteiten). In 2023 zagen we weliswaar een afname, maar die was in lijn met de daling van het aantal uren veldwerk. Rond de Azoren komen normaal gesproken in de zomer kortvin grienden voor, maar net als in 2022 werden er ook dit jaar in het begin van het seizoen langvin-grienden waargenomen, die zich normaal gezien in koelere wateren bevinden.

Opvallend was de stijging (in weerwil van het lagere aantal uren) van het aantal waarnemingen van andere diepe duikers, zoals de potvissen en verschillende soorten spitsnuitdolfijnen, die net als Risso's dolfijnen en grienden op pijlinktvis jagen, maar die grotere dieptes halen. Dat suggereert dat een potentieel tekort aan prooi niet direct de reden is voor de afname van het aantal Risso's dolfijnen, maar het is wel denkbaar dat zij geleidelijk verdreven worden door soorten met wie ze concurreren om dezelfde voedselbron.

Ook in 2023 was er een goede samenwerking met lokale *viziers* (zij scannen de oceaan vanaf land met sterke verrekijkers om whale-watchboten naar groepen dieren te begeleiden) waardoor we elkaar konden informeren over dieren of groepen die we vanaf land konden zien.

2023 Observaties van land	
Observatiedagen	105
Teamgrootte	2-7
Aantal uren	195
Aantal <i>surveys</i> *	492
<i>Surveys</i> met Q7 **	156
Aantal soorten	15
Aantal groepen walvisachtigen	960
Aantal dieren	35.797

2023 Observaties op zee	
Aantal <i>surveys</i>	78
<i>Surveys</i> met walvisachtigen	76
Gemiddelde duur	2:22
Aantal uren	190
Aantal km	1.860
Aantal soorten	15
Aantal groepen walvisachtigen	266
Aantal dieren	7.859

* Een *survey* duurt minimaal 20 minuten

** Q7 betekent dat de omstandigheden voor observaties ongunstig zijn door regen, mist, of een zeestatus hoger dan Douglas state 4.

Publicaties

In 2023 werd het resultaat zichtbaar van de inspanningen in eerdere jaren om de data op te schonen en te analyseren: we publiceerden twee hoofdstukken in een standaardboek over seksuele strategieën van walvisachtigen^{1,2}, en een artikel over de rol van verwantschap in groepen Risso's dolfijnen³.

Overige activiteiten

Na het recordjaar 2022 lagen de donaties in 2023 weer op een lager niveau maar nog steeds boven de langjarige trend. Het grootste deel hiervan ontvingen we via ons lidmaatschap van GlobeGuards, en de rest was afkomstig van individuele geldschieters. We zijn erg dankbaar voor deze giften, die het mogelijk maken om met een beperkt budget ons langjarig onderzoek voort te zetten.

¹ Hartman, K.L., van der Harst, P.A. and Vilela, R. (2023). Sex and sexual strategies in deep-diving Risso's dolphins. In: Sex in Cetaceans: Morphology, Behavior, and the Evolution of Sexual Strategies, pp. 279-306. Edited by: B. Würsig and D.N. Orbach. Springer, Cham. Doi: https://doi.org/10.1007/978-3-031-35651-3_13.

² Ramos, E.A., Hartman, K.L., Baird, R.W., Lerma, J.K., Rodríguez-González, F.M. and Orbach, D.N. (2023). Drone perspectives on cetacean mating and sex. In: Sex in Cetaceans: Morphology, Behavior, and the Evolution of Sexual Strategies, pp. 225-249. Edited by: B. Würsig and D.N. Orbach. Springer, Cham. Doi: https://doi.org/10.1007/978-3-031-35651-3_11.

³ Hartman, K.L., Chen, I., van der Harst, P.A., Moura, A.E., Jahnke, M., Pilot, M., Vilela, R. and Hoelzel, A.R. (2023). Kinship study reveals stable non-kin-based associations in a medium-sized delphinid. *Behav Ecol Sociobiol* **77**, 137 (2023). Doi: <https://doi.org/10.1007/s00265-023-03411-w>

**NOVA ATLANTIS
FOUNDATION**

IMMA status voor de Azoren

Eind 2023 kregen we van het departement van milieuzaken van de Azoren het verzoek om een bijdrage te leveren aan een aanvraag voor toekenning van de status van Important Marine Mammal Area (IMMA) voor de wateren rondom de Azoren. Dankzij onze wetenschappelijke publicaties over Risso's dolfijnen kon deze aanvraag voldoen aan een aantal criteria die voor andere soorten onvoldoende onderzocht zijn. Begin 2024 is de aanvraag gehonoreerd. Dit is een eerste stap richting de status van Marine Protected Area (MPA), en daarmee een belangrijke mijlpaal voor onze stichting. We zien het ook als een bevestiging dat onze activiteit (het publiceren van de uitkomsten van ons onderzoek in wetenschappelijke publicaties) inderdaad een bijdrage kan leveren aan ons hoofddoel: een betere bescherming van ons onderzoeksgebied.

Beleidsplan 2024

Inleiding

Er zijn wereldwijd zo'n 90 soorten walvissen en dolfijnen, waarvan de blauwe vinvis de grootste is, en de bruinvis de kleinste. Op de Azoren, een vulkanische archipel gelegen in het midden van de noordelijke Atlantische oceaan, doet Stichting Nova Atlantis sinds 2002 onderzoek naar walvisachtigen rondom het eiland Pico. Hier zijn meer dan 25 verschillende soorten dolfijnen en walvissen waargenomen. Een uniek en rijk maritiem gebied in Europese wateren, waar naast de zeezoogdieren ook vele vissoorten (o.a. tonijn, roggen), zeeschildpadden en zeevogels leven.

Doelstelling- uitwerking

Nova Atlantis heeft zich ten doel gesteld deze leefomgeving en alle dieren die daarin leven te beschermen, via de instelling van een *Marine Protected Area*. Dit is een lange-termijn-doel, dat overeenstemming vereist op politiek niveau tussen verschillende belanghebbenden, zoals de visserijsector, de toerismesector en natuurbescherming. Nova Atlantis is slechts een kleine speler in dit veld. Niettemin is ons wetenschappelijk onderzoeksproject uniek in zijn lange-termijn focus: het bestrijkt 24 aaneengesloten jaren waarin we op gestructureerde wijze data hebben verzameld over de aanwezigheid en het gedrag van 20 soorten walvisachtigen rond het eiland Pico. Veel van deze soorten leven lang, zodat langjarig onderzoek nodig is om hun patronen en gedrag goed te begrijpen. Daarom zijn wetenschappelijke publicaties, gebaseerd op harde data van lange-termijn onderzoeksprojecten zoals het onze, cruciaal om politieke belanghebbenden en plaatselijk natuurbeheer te overtuigen van de noodzaak om dit deel van de Atlantische Oceaan te beschermen.

Activiteiten

We werken onder onderzoeks-vergunningen verstrekt door de *Direção Regional dos Assuntos do Mar* van de regering van de Autonome Regio Azoren, die een looptijd hebben van een jaar. Ons onderzoek betreft de ecologie van enkele belangrijke soorten, waaronder de Risso's dolfijn (*Grampus griseus*) de voornaamste is. In de afgelopen twee decennia hebben we gedetailleerde inzichten verworven in de sociale structuur, residentiepatronen, voortplantingsstrategieën en het paarseizoen van verscheidene diersoorten. Voor natuurbescherming in de EU is het van belang aan te tonen dat een gebied geclassificeerd kan worden als

'kritieke leefomgeving': een gebied dat gebruikt wordt door een populatie voor de dagelijkse overleving, en waar de dieren foerageren, rusten, paren en baren. Nova Atlantis bevordert het bewustzijn van de kwetsbare ecosystemen in de open oceaan door de publicatie van onze inzichten in wetenschappelijke tijdschriften, door het delen van onze data met lokale belanghebbenden en beleidsmakers, door deel te nemen aan internationale conferenties, door jonge biologiestudenten op te leiden in het veld, door frequent nieuwsberichten te publiceren op sociale media, door presentaties te geven en door onze documentaire 'Scars' te distribueren en te draaien op internationale filmfestivals, waar hij prijzen gewonnen heeft.

Ons veldwerkseizoen loopt doorgaans van mei tot oktober, wanneer de omstandigheden op zee overwegend gunstig zijn. Tijdens ons veldwerk scannen we de oceaan vanaf ons onderzoeksstation (op ca. 50m hoogte) met sterke verrekijkers op de aanwezigheid van walvisachtigen. We voeren deze scans een aantal malen per dag op gestructureerde wijze uit, waarbij we onder andere de datum en tijd, weers- en zee-condities noteren, evenals de soorten die we observeren, hun aantal, positie en gedrag. De waarnemers aan land begeleiden onze boot naar de groepen met dieren op zee. Daar noteren we dezelfde data in meer detail (bijvoorbeeld de GPS-positie), en bovendien gebruiken we foto-identificatie om zoveel mogelijk individuen in de groep vast te leggen, waarbij we de namen noteren. Afhankelijk van de omstandigheden filmen we ze ook onder water met een *GoPro* camera aan een stok, vanuit de lucht met een drone, en/of nemen we hun onderwatergeluiden op met één of meer hydrofoons. Alle data worden achteraf ingevoerd in een database voor nadere analyse. Deze vindt in het algemeen plaats tussen oktober en mei, en is de basis voor wetenschappelijke publicaties.

Gedurende het veldwerkseizoen bieden we stageplaatsen aan biologiestudenten, die, evenals vrijwilligers, een belangrijke rol vervullen in de observaties vanaf land en op zee, en in het vastleggen en analyseren van data.

Financiering

Nova Atlantis heeft twee belangrijke financieringsbronnen: donaties en stagevergoedingen. De donaties worden voornamelijk gegenereerd via ons lidmaatschap van GlobeGuards, een platform voor kleine natuurbeschermingsorganisaties die over de hele wereld actief zijn. De jaarlijkse veiling tijdens de Dag van de Natuur, georganiseerd door GlobeGuards en gefaciliteerd door Koninklijke Burgers' Zoo in Arnhem, is traditioneel de belangrijkste bron van donaties voor Nova Atlantis. Daarnaast ontvangen we incidentele donaties (bijvoorbeeld via onze website). Stagevergoedingen worden betaald door onze stagiaires als bijdrage in de kosten van het veldwerk.

Nova Atlantis stelt zich ten doel om voldoende financiering te verkrijgen om haar kosten (die vrijwel volledig bestaan uit de kosten van het veldwerk) te dekken. In het verleden is de financiering toereikend geweest om in ieder geval de lopende kosten van het veldwerk te dekken, zoals blijkt uit het volgende vijfjarenoverzicht:

Baten en lasten	2023	2022	2021	2020	2019
Donaties	€ 10,500	€ 47,192	€ 46,874	€ 4,167	€ 6,000
Stagevergoedingen	€ 5,990	€ 4,750	€ 2,000	€ 4,776	€ 3,750
Overige baten	€ 284	€ -	€ 184	€ 278	€ 310
Totale baten	€ 16,774	€ 51,942	€ 49,058	€ 9,221	€ 10,060
Lasten	€ 23,499	€ 31,645	€ 10,660	€ 7,773	€ 9,466
Dotatie aan bestemmingsreserve	€ -8,781	€ 8,350	€ 30,000	€ -	€ -
Totale lasten	€ 14,718	€ 39,996	€ 40,660	€ 7,773	€ 9,466
Netto resultaat	€ 2,056	€ 11,946	€ 8,398	€ 1,448	€ 594

In 2021 en 2022 ontvingen we een aantal grote donaties voor specifieke projecten, zoals nieuw onderzoek met behulp van satellietzenders en akoestiek. Stagevergoedingen lagen in 2023 boven het niveau van voorgaande jaren, met name door een verhoging van het bedrag van de maandelijkse stagevergoeding. De stijging van de kosten in de laatste drie jaren wordt verklaard door uitgaven aan projecten waarvoor in 2022 en 2023 specifieke donaties zijn ontvangen. Die donaties zijn, na aftrek van de gemaakte uitgaven voor die projecten, gedoteerd aan een bestemmingsreserve. Daarnaast is in de afgelopen drie jaar de oude onderzoeksboot Moleiro gereviseerd en weer in de vaart gebracht. Deze boot is groter dan de onderzoeksboot Easy en kan beter ingezet worden voor bijvoorbeeld akoestisch onderzoek. In combinatie met gestegen brandstofprijzen leidde dit tot hogere brandstof- en onderhoudskosten.

We streven ernaar om minimaal een saldo op de bankrekening aan te houden dat toereikend is om de kosten voor het volgende jaar te dekken. De ontwikkeling van onze financierings- en liquiditeitspositie over de afgelopen vijf jaar is als volgt:

Balans per 31/12	2023	2022	2021	2020	2019
Bank	€ 36,938	€ 59,894	€ 55,064	€ 13,102	€ 10,839
Apparatuur >€ 1.000	€ 24,033	€ 12,166	€ -	€ -	€ -
Totaal activa	€ 60,971	€ 72,060	€ 55,064	€ 13,102	€ 10,839
Rekening courant Bestuurders	€ 1,265	€ 5,628	€ 8,928	€ 5,365	€ 4,549
Totaal passiva	€ 1,265	€ 5,628	€ 8,928	€ 5,365	€ 4,549
Bestemmingsreserve	€ 29,569	€ 38,350	€ 30,000	€ -	€ -
Overig eigen vermogen	€ 30,138	€ 28,082	€ 16,136	€ 7,738	€ 6,290
Totaal eigen vermogen	€ 59,706	€ 66,432	€ 46,136	€ 7,738	€ 6,290
Eigen vermogen en passiva	€ 60,971	€ 72,060	€ 55,064	€ 13,102	€ 10,839

Toekomstige activiteiten

We willen ons onderzoek vanaf Pico, dat nu al 24 jaar loopt, voortzetten. Daarnaast is er een aantal nieuwe activiteiten en geplande investeringen, voor een deel waarvan financiering benodigd is:

- We zijn in 2022 gestart met akoestisch onderzoek. Geluid is een belangrijk communicatiemiddel onder water, en voor intelligente soorten als walvissen en dolfijnen kan het vastleggen en analyseren van hun geluiden een sterke bijdrage leveren aan ons begrip van hun gedrag en sociale structuur. De donatie die we in 2022 ontvingen voor dit onderzoek stelt ons in staat om dit onderzoek in 2024 voort te zetten.
- In 2022 hebben donaties ontvangen specifiek voor ons onderzoeksproject met satellietzenders. Daarmee konden we vijf zenders aanschaffen. Door de lange levertijd ontvingen we ze niet eerder dan in augustus, en in september 2022 hebben we met experts uit Madeira nuttige ervaring opgedaan met de procedures om ze goed te bevestigen op de dolfijnen, maar is het nog niet gelukt om er één aan te brengen. Ook in 2023 bleek het onverhoopt niet mogelijk de zenders te plaatsen, doordat de experts uit Madeira door medische omstandigheden niet beschikbaar waren. In juni 2024 zal deze activiteit alsnog opgepakt worden.
- De 'Easy', die in 2015 tweedehands is gekocht, heeft zichtbaar te lijden gehad van zeven jaar onafgebroken blootstelling aan zon, regen, wind en zout, en is toe aan vervanging. Hier is een donatie voor ontvangen, maar het is nog niet gelukt een geschikte tweedehandsboot als vervanger te vinden. Dit is deels opgevangen door de revisie en ingebruikname van de onderzoeksboot Moleiro.
- In 2023 is onze 28 jaar oude pick-up truck vervangen door een sterkere en iets jongere tweedehands pick-up truck. Daarmee is het mogelijk geworden zelfstandig de onderzoeksboot Moleiro te trekken.
- Onze boten en de auto hebben te lijden onder de onafgebroken blootstelling aan zon, wind, zout en regen. We zijn doorlopend op zoek naar een overdekte ruimte om de boten en de auto te stallen gedurende de winter, afhankelijk van de financiële middelen.

Financiële informatie

Financieel beleid

Nova Atlantis is een stichting zonder winstoogmerk en zonder betaalde medewerkers. De stichting keert geen salaris of soortgelijke vergoeding uit aan personen die op welke wijze ook bij de stichting of haar werk betrokken zijn. Al het werk wordt verricht door vrijwilligers. De financiering is afkomstig uit donaties en stagevergoedingen ontvangen van studenten als bijdrage in de kosten van het veldwerk. De donaties, veelal gegenereerd bij de jaarlijkse veiling georganiseerd door GlobeGuards tijdens de 'Dag van de Natuur' zijn een belangrijke bron van financiering. Daarnaast ontvangt Nova Atlantis incidentele donaties uit andere bronnen.

Het onderzoeksstation en de onderzoeksbotten, en een deel van de apparatuur gebruikt voor het onderzoek, worden om niet beschikbaar gesteld door Karin Hartman. Dit is deels ingegeven door de complicaties verbonden aan het op naam van een stichting zetten van onroerend goed, boten en auto's in Portugal, en deels ook omdat de stichting in het verleden niet beschikte over voldoende middelen om alle

**NOVA ATLANTIS
FOUNDATION**

dure apparatuur (zoals verrekijkers, fotocamera's, lenzen en drones) op eigen rekening aan te schaffen. Wanneer er voldoende middelen beschikbaar zijn worden investeringen in apparatuur voor onderzoek door Nova Atlantis zelf aangeschaft (bijv. een GoPro camera, een videocamera, externe harde schijven). Kosten gemaakt door Nova Atlantis zijn voor het overgrote deel rechtstreeks verbonden aan de doelstellingen van de stichting. Indirecte kosten betreffen bankkosten, de jaarlijkse contributie van GlobeGuards, en de vrijwilligersvergoeding voor de onderzoeksdirecteur, waarvan de hoogte (binnen de geldende fiscale regels) jaarlijks wordt vastgesteld, waarbij bewaakt wordt dat de indirecte kosten in een redelijke verhouding blijven staan tot de baten.

Grondslag

Baten en lasten en ook mutaties in balansposten worden verantwoord in het jaar waarin zij leiden tot een in- of uitstroom op onze bankrekening.

Balans

Bedragen in €	31-12-2023	31-12-2022	Toelichting
Bank	36,938	59,894	1
Apparatuur	24,033	12,166	2
Totaal activa	60,971	72,060	
Rekening courant bestuurders	1,265	5,628	3
Totaal passiva	1,265	5,628	
Bestemmingsreserve	29,569	38,350	
Overig eigen vermogen	30,138	28,082	
Totaal eigen vermogen	59,706	66,432	4
Totaal passiva en eigen vermogen	60,971	72,060	

Toelichting

Algemeen: door afrondingen kan een totaalstelling afwijken van de som van de gepresenteerde onderliggende bedragen.

1. Nova Atlantis heeft een bankrekening bij bunq BV. Het beleid is om minimaal een saldo aan te houden op onze bankrekening dat toereikend is om de voorziene kosten voor het komende jaar te dekken.
2. Apparatuur: investeringen met een aanschafbedrag boven de € 1.000. In 2023 is een investering gedaan in een Soundtrap hydrofoon voor akoestisch onderzoek, en in een nieuwe tweedehands pick-up truck.
3. Rekening courant bestuurders: dit betreft voornamelijk de schuld aan K. Hartman uit hoofde van kosten voor rekening van Nova Atlantis die zij betaald heeft (met name Electriciteit, Telecom en internet, en Brandstof en olie). Tot aan 2020 waren de middelen van de stichting niet toereikend om deze schuld af te lossen, rekening houdend met het minimaal aan te houden banksaldo als beschreven onder toelichting 1. Daarnaast bevat deze post ook een schuld aan P. van der Harst als gevolg van door hem voorgeschoten kosten (voornamelijk reiskosten). Het grootste deel van deze schulden is in 2023 afgelost. Het restant zal in 2024 worden afgelost.
4. De samenstelling van het eigen vermogen is als volgt:

Bedragen in €	31-12-2023	31-12-2022
Gestort kapitaal	1,000	1,000
Bestemmingsreserve	29,569	38,350
Ingehouden winsten	27,082	15,136
Netto resultaat	2,056	11,946
Totaal eigen vermogen	59,706	66,432

De bestemmingsreserve betreft het nog niet uitgegeven deel van donaties die voor een specifiek doel zijn gegeven.

Baten en lasten

Bedragen in €	2023	2022	Toelichting
Donaties	10,500	47,192	5
Stagevergoedingen	5,990	4,750	6
Overige inkomsten	284	-	
Totaal baten	16,774	51,942	
Onderhoud en reparaties	3,759	8,278	7
Brandstof en olie	2,248	3,500	8
Belastingen en verzekeringen boten	701	898	
Belastingen en verzekeringen auto	204	256	
Verzekering research station	185	170	
Apparatuur < € 1.000	2,125	6,648	9
Afschrijving apparatuur > € 1.000	7,298	4,055	10
Electriciteit	447	318	11
Telecom en internet	698	659	12
Kantoorkosten	38	188	
Water	139	169	13
Contributie GlobeGuards	250	250	
Kosten veilingitems GlobeGuards	407	-	
Reiskosten	2,165	3,015	14
Publicatiekosten	-	-	
Software en webhosting	458	669	15
Overige kosten	288	603	16
Dotatie aan bestemmingsreserve	-8,781	8,350	17
Vrijwilligersvergoedingen	1,900	1,800	18
Bankkosten	191	170	
Totaal lasten	14,718	39,996	
Netto resultaat	2,056	11,946	

Toelichting

Algemeen: door afrondingen kan een totaalstelling afwijken van de som van de gepresenteerde onderliggende bedragen.

5. De samenstelling van donaties is als volgt:

Bedragen in €	2023	2022
Via GlobeGuards	€ 8,500	€ 11,320
Incidentele donaties	€ 2,000	€ 35,872
Totaal donaties	€ 10,500	€ 47,192

De donaties van GlobeGuards waren in 2023 lager dan vorig jaar; de Incidentele donaties kwamen aanzienlijk lager uit dan het uitzonderlijke niveau van 2022, toen we een aantal donaties ontvingen voor specifieke onderzoeksdoelen.

6. Stagevergoedingen betaald door studenten vormen een bijdrage aan de dekking van de kosten van het veldwerk. In 2023 is het bedrag van de maandelijkse stagevergoeding verhoogd, in verband met de gestegen kosten van brandstof. In 2023 werden de stagevergoedingen betaald door vier studenten met betrekking tot 8,5 stagemaanden (2022: vier studenten en 9,5 stagemaanden).

7. De samenstelling van Onderhoud en reparaties is als volgt:

Bedragen in €	2023	2022
Pick-up truck	€ 1,627	€ 2,453
RV Easy	€ 45	€ 762
RV Moleiro	€ 1,556	€ 4,443
Overig onderhoud	€ 531	€ 619
Totaal onderhoud	€ 3,759	€ 8,278

In 2023 is de 28 jaar oude pick-up truck (Toyota Hilux) vervangen. Het grootste deel van het onderhoud aan de pick-up truck heeft betrekking op de oude auto. Er zijn twee onderzoeksboten: sinds 2015 is de 'Easy' (een 5.10 m lange RIB) in gebruik. De oudere 6.70 m lange glasvezelboot 'Moleiro' is in 2022 weer in gebruik genomen. In 2022 is de motor van deze boot gereviseerd. Het onderhoud in 2023 betreft regulier onderhoud.

8. Brandstof en olie: benzine en olie voor de boten en diesel voor de pick-up truck. De afname in 2023 ten opzichte van 2022 houdt verband met een lagere veldwerk *effort*: 1.860 km vergeleken met 2.635 km in 2021 (29% minder).
9. De samenstelling van Apparatuur < € 1.000 is als volgt:

Bedragen in €	2023		2022	
Kamera's, lenzen	€	140	€	1,021
Materiaal akoestisch onderzoek	€	1,053	€	4,500
Hard disks	€	581	€	506
Apparatuur overig	€	351	€	621
Totaal apparatuur < € 1,000	€	2,125	€	6,648

Deze kostenpost betreft de aanschaf van onderzoeksmaterialen met een aankoopprijs onder de € 1.000.

10. De samenstelling van Afschrijving apparatuur: > € 1.000 is als volgt:

Bedragen in €	2023		2022	
Satellietzenders	€	4,055	€	4,055
Soundtrap (akoestiek)	€	1,971	€	-
Nissan pick-up truck	€	1,272	€	-
Totaal afschrijving apparatuur > € 1.000	€	7,298	€	4,055

11. Elektriciteit: de electriciteitsrekeningen van het onderzoeksstation.
12. Telecom en internet: de kosten van internettoegang van het onderzoeksstation.
13. Water: de kosten van water van het onderzoeksstation.
14. Reiskosten: de kosten van K. Hartman en P. van der Harst voor één retour Amsterdam-Pico per persoon inclusief overnachting.

15. Software en webhosting: de kosten van software voor het opslaan van video's en voor de website van Nova Atlantis.
16. Overige kosten: betreft onder meer WBTR abonnement en kosten voor trips met een whalewatch boot, gemaakt wanneer de eigen boten niet beschikbaar waren (begin en eind van het seizoen).
17. De dotatie aan de bestemmingsreserve is het saldo van dotaties en onttrekkingen aan de bestemmingsreserve. Onttrekkingen zijn gelijk aan de uitgaven gedaan voor specifieke projecten waarvoor in het verleden dotaties aan de bestemmingsreserve zijn gedaan.
18. Vrijwilligersvergoeding: In 2023 is deze vergoeding uitgekeerd aan de onderzoeksdirecteur, binnen de hiervoor geldende fiscale regels.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Er waren geen niet uit de balans blijvende verplichtingen per jaareinde 2023 en 2022.

Beheerskosten versus directe kosten

Alle kosten van de stichting staan rechtstreeks in verband met activiteiten ten behoeve van het doel (zie pagina 3). Kosten die als 'indirect' kunnen worden aangemerkt – d.w.z. niet direct gerelateerd aan het onderzoekswerk – zijn de contributie van GlobeGuards, de vrijwilligersvergoeding en de bankkosten. Samen vertegenwoordigden zij 14% van de totale baten (2022: 4%).